

Preporuke o postupanju u toku poplavnog talasa i nakon povlaćenja vode

14.01.2021

Poplave kao vanredni događaj sa sobom nose potencijalnu opasnost od pogoršanja higijensko-epidemiološke situacije i mogućnost pojave i širenja zaraznih bolesti. Rizik je veći u delu naselja gde se sanitarne otpadne vode sakupljaju putem septičkih jama koje su se izlile zbog velike količine padavina ili je došlo do izlivanja kanala koji služe za prihvatanje sanitarnih otpadnih voda.

Ukoliko dođe do zagađenja patogenim mikroorganizmima vode i hrane, kao i unosa istih putem prljavih ruku ili kontaminiranih predmeta za ličnu upotrebu moguće je nastajanje crevnih i kožnih zaraznih bolesti.

Iz tih razloga je za vreme ugroženosti i saniranja posledica poplava neophodno sprovođenje mera kojima se sprečava širenje zaraznih bolesti koje se prenose putem zagađene vode i hrane, kao i mera lične higijene, higijene predmeta i mesta stanovanja.

U cilju sprežavanja pojave crevnih zaraznih bolesti predlažu se sledeće mere:

• Bitno je da se za piće i higijenske potrebe koristi laboratorijski ispitana i zdravstveno bezbedna voda, kao što je voda iz gradskog vodovoda. U slučaju pojave zamutjenja vode i promene boje vode za piće, preporuka je da se takva voda ne koristi za piće, pripremanje hrane i ličnu higijenu, već da se u toj situaciji koriste kontrolisani izvori vodosnabdevanja (cisterne i flažirana voda)

• U vreme trajanja poplava ne treba koristiti vodu iz individualnih vodnih objekata. U slučaju da se vodosnabdevanje vrši iz individualnih vodnih objekata (bunari, lokalni vodovodi, kile sa individualnim vodosnabdevanjem), preporuka je da se, ukoliko ne postoji laboratorijska potvrda o higijenskoj ispravnosti vode za piće, takva voda ne koristi za piće, već da se u što kraćem roku izvrši laboratorijsko ispitivanje

• Ukoliko se voda skladišti u kućnim uslovima za piće i pripremu namirnica, preporuka je da se to čini u ambalazama m zapremine (do 2 litra) i voda iskoristi u što kraćem roku, uz poštovanje mera higijene.

• Sve namirnice koje su došle u kontakt sa vodom iz poplavnog talasa (poplavljeni frižideri, zamrzivači, ostave) ni u kom slučaju ne koristiti za ishranu.

• Uz sve navedene mere neophodna je striktna higijena ruku prilikom konzumiranja hrane.

• U slučaju pojave simptoma kao što su mučnina, povraćanje, proliv, povišena temperatura obavezno se javiti lekaru.

• O pojavi ovakvih slučajeva i grupisanju sličnih slučajeva zdravstvena služba je u obavezi da obavesti nadležni zavod za javno zdravlje. Zavod za javno zdravlje Vranje će dostaviti obrasce za prijavljivanje navedenih slučajeva putem ALERT nadzora.

Â

Â ASANACIJAÂ

Â

â€œGrađani kojima je voda ušla u dvorišta ili kuće, treba da samostalno (ukoliko je u pitanju manja količina vode) ili uz angažovanje komunalnih i drugih na terenu prisutnih službi, da izvrše evakuaciju vode iz objekata. Ukoliko ima indicija da je voda kontaminirana usled prisustva fekalnih i drugih otpanih voda u kontaktu sa njom treba obavezno koristiti sredstva lične zaštite (rukavice, zaštitna odeća i obuća, zaštitne maske).

â€œPosle povlačenja poplavne vode izvršiti čišćenje i pranje istom vodom terena ili prostora u objektima, uz korišćenje sredstava za održavanje kućne higijene.Â

â€œNakon čišćenja neophodno je izvršiti dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju na području koje je bilo ugroženo poplavama (sve površine u domaćinstvima, prostorima od javnog značaja koje su bile u kontaktu sa poplavnom vodom).

â€œOve postupke poveriti stručnom osoblju ili ukoliko okolnosti zahtevaju da se ovi postupci obave samostalno, poštovati strogo uputstva za primenu hemijskih sredstava ili savet stručnog lica.

â€œU slučaju pojave plesni u zatvorenom prostoru (stanovi, kuće i drugi objekti) zatražiti stručnu pomoć.

â€œPrilikom čišćenja potrebno je nositi nepromokive rukavice i gumene cizme i ukoliko u toku čišćenja dolazi do prskanja vodom, nositi i keclju i zaštitne naočare i masku za lice ako je to moguće.

â€œNe dozvoliti deci da se igraju sa zagađenim igračkama. Igračke bi trebalo oprati u toploj vodi (60â„ƒ) sa deterđentom.Â

Â

Hrana, priprema hrane i lična higijena

Â

â€œTemeljno oprati ruke posle svakog čišćenja.

â€œNakon kontakta sa zagađenom vodom ili zemljištem, okupati se ili istuširati i ošistiti eventualne rane, odeću i lične stvari.

â€œUkoliko postoje zalihe pijaće vode ne upotrebljavati dok se voda prethodno ne prokuva u trajanju od 15 minuta ili hlorisati na adekvatan način uz stručnu podršku.

â€œUkoliko se vodosnabdevanje vrši iz individualnih vodnih objekata (bunari, lokalni vodovodi, čukole sa individualnim vodosnabdevanjem) gde je prisutno zamućenje vode, takvu vodu ne upotrebljavati za piće i pripremu namirnica do saniranja da je voda higijenski ispravna.

â€¢Za saniranje individualnog vodnog objekta zatraÅ¼iti struÅ¼nu pomoÄ (zavoda za javno zdravlje).Â

â€¢Ukoliko se vodosnabdevanjeÂ vrÅ¼i iz individualnih vodnih objekata, gde nisu prisutne i vidljive promene vode (boja, miris, ukus) preporuka je da se voda dezinfikuje uz struÅ¼nu pomoÄ ili savet.

Â